

Minister
Zdrowia

ZPP.050.90.2024.DL

Warszawa, 03 listopada 2024

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 5289, złożoną przez Panią Małgorzatę Niemczyk, Posłankę na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, w sprawie sprzedaży szkodliwych dla zdrowia produktów przeznaczonych wyłącznie dla osób pełnoletnich w opakowaniach imitujących produkty dla dzieci, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Odpowiadając na pytanie pierwsze uprzejmie informuję, że Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej jako organy urzędowej kontroli żywności przeprowadzają kontrole w zakładach produkcji i obrotu żywnością, w tym napojów alkoholowych, pod kątem spełniania przez podmioty działające na rynku spożywczym wymagań wynikających z przepisów prawa żywnościowego. Ze względu na potrzebę zapewnienia ochrony zdrowia i życia konsumentów żywności, Państwowa Inspekcja Sanitarna jako służba urzędowej kontroli żywności korzysta z szerokich kompetencji kontrolnych, wynikających z prawa krajowego oraz prawa Unii Europejskiej. W przypadku nieprawidłowości zagrażających bezpieczeństwu żywności, a w konsekwencji zdrowiu lub życiu konsumentów, niezwłocznie podejmowane są działania w celu wyeliminowania tego zagrożenia i usunięcia niezgodności. W przypadku potwierdzenia nieprawidłowości przedsiębiorca ponosi odpowiedzialność zgodnie z przepisami działu VIII ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r., poz. 1448).

Należy podkreślić, że organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej działają w zakresie i w granicach obowiązujących przepisów określających wymagania dla środków spożywczych,

w tym napojów alkoholowych, oraz wymagań obowiązujących przy wprowadzaniu ich do obrotu.

Odpowiadając na pytanie drugie i czwarte, uprzejmie informuję, że kwestie dotyczące miejsc, w których może być prowadzona sprzedaż detaliczna napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży określa art. 9⁶ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), zwanej dalej „ustawą”, zgodnie z którym sprzedaż tę prowadzi się w punktach sprzedaży, którymi są:

- 1) sklepy branżowe ze sprzedażą napojów alkoholowych;
- 2) wydzielone stoiska - w samoobsługowych placówkach handlowych o powierzchni sprzedażowej powyżej 200 m²;
- 3) pozostałe placówki samoobsługowe oraz inne placówki handlowe, w których sprzedawca prowadzi bezpośrednią sprzedaż napojów alkoholowych.

Mając na uwadze powyższe, w placówkach handlowych, o których mowa w pkt 2, napoje alkoholowe powyżej 4,5% z wyjątkiem piwa, powinny być sprzedawane na wydzielonych stoiskach, przez które rozumie się, zgodnie z art. 2¹ ust. 1 pkt 6 ustawy, oddzielone od pozostałej powierzchni punktu sprzedaży, ciąg handlowy lub lada.

Odnosnie do oznaczeń wymaganych na napojach alkoholowych wskazać należy na art. 13 ust. 1 ustawy napoje alkoholowe dostarcza się do miejsc sprzedaży tylko w naczyniach zamkniętych, z oznaczeniem nazwy producenta, rodzaju i ilości napoju oraz jego mocy.

Odnosząc się do pytania trzeciego, uprzejmie informuję że kwestie podatku akcyzowego oraz znaku akcyzy (banderoli) znajdują uregulowanie w przepisach o podatku akcyzowym i należą do właściwości Ministra Finansów.

Odpowiadając na pytanie piąte, uprzejmie informuję, że w lipcu br. do Ministerstwa Zdrowia wpłynęło pismo w sprawie wydania zezwolenia na prowadzenie składu podatkowego w zakresie produkcji napojów alkoholowych w tego rodzaju opakowaniach, w zakresie zgodności sprzedaży tych napojów z przepisami ustawy.

Odnosząc się do pytania szóstego uprzejmie informuję, że do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów wpisany został projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (numer w wykazie UD147). Założenia projektu stanowią odpowiedź m.in. na zdiagnozowany problem jakim są niepożądane i niebezpieczne praktyki dotyczące wyglądu opakowań napojów alkoholowych.

Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w Wykazie, proponowane rozwiązania w przedmiotowym zakresie odnoszą się zarówno do kwestii wyglądu opakowania napoju alkoholowego oraz wyglądu i treści zamieszczanych na nim informacji, jak i do materiału, z którego może być wykonane opakowanie – w przypadku opakowań o ilości nominalnej do 300 ml. Zaproponowano, aby opakowania te mogły być wykonane wyłącznie ze szkła lub metalu. Projekt zawiera niezbędne zmiany w zakresie przepisów karnych i przepisy intertemporalne, wynikające z zaproponowanych zmian przepisów ustawy. Z szerszą informacją na temat projektowanych rozwiązań, które zostały ujęte w wykazie można zapoznać się na stronie internetowej pod adresem: <https://www.gov.pl/web/premier/projekt-ustawy-o-ustawy-o-wychowaniu-w-trzezwosci-i-przeciwdzialaniu-alkoholizmowi>. W najbliższym czasie projekt będzie mógł zostać przekazany do uzgodnień międzyresortowych, konsultacji publicznych i opiniowania.

Odpowiadając na pytanie siódme należy zaznaczyć, że Polska powinna opierać swoje działania antynikotynowe na przepisach *Ramowej Konwencji Światowej Organizacji Zdrowia o Ograniczeniu Użycia Tytoniu*. Wytyczne Światowej Organizacji Zdrowia do ww. Konwencji stanowią między innymi, że:

„Strony powinny rozważyć przyjęcie środków mających na celu ograniczenie lub zakaz wykorzystywania na opakowaniach logo, kolorów, wizerunków marki lub informacji promocyjnych innych niż nazwy marek i nazwy wyrobów napisanych w standardowym kolorze i standardową czcionką (jednolite zwykłe opakowania). Działania takie mogą zwiększyć zauważalność i skuteczność ostrzeżeń i informacji zdrowotnych, zapobiec odciąganiu od nich uwagi na skutek wyglądu opakowania oraz przeciwstawić się technikom projektowania w branży opakowaniowej, które mogą sugerować, że niektóre wyroby są mniej szkodliwe niż inne.”.

Ponadto, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 dyrektywy 2014/40/UE Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/40/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w sprawie produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów oraz uchylająca dyrektywę 2001/37/WE:

„2. Przepisy dyrektywy nie wpływają na prawo państwa członkowskiego do utrzymania lub wprowadzenia dodatkowych wymogów dotyczących standaryzacji opakowań wyrobów tytoniowych, mających zastosowanie do wszystkich wyrobów tytoniowych na jego rynku, gdy jest to uzasadnione z uwagi na zdrowie publiczne, uwzględniając wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego gwarantowany przez niniejszą dyrektywę. Środki te są jednak proporcjonalne i nie mogą stanowić środka arbitralnej dyskryminacji ani ukrytych

ograniczeń w handlu między państwami członkowskimi. Środki te zgłasza się Komisji wraz z podaniem powodów ich utrzymania lub wprowadzenia.”

Kwestia standaryzacji opakowań elektronicznych papierosów oraz płynów do ich ponownego napełniania, mimo że nie są wyrobami tytoniowymi, niewątpliwie jest elementem skutecznej polityki antynikotynowej.

Należy jednocześnie zaznaczyć, że w przyszłym roku Komisja Europejska rozpocznie prace nad nowelizacją ww. dyrektywy 2014/40/UE, której najważniejszym elementem będzie kwestia regulacji wyglądu opakowań jednostkowych oraz opakowań zbiorczych wszystkich wyrobów zawierających nikotynę.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Wojciech Konieczny
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/